

משרד המשפטים

הכונס הרשמי והממונה על
הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי

07 אוקטובר 2019

ח' תשרי התש"ף

נוהל הכונס הרשמי והממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי בעניין שכר טרחת בעלי תפקיד בהליכי כינוס, פירוק, הסדר תאגידי, וכן בהליכי פשיטת רגל, בהליכי הסדר יחידים, ובהליכי חדלות פירעון

פתח דבר:

בהתאם להוראות הדין [ראו: תקנה 6(ג) ו-6(ג)] לתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם), התשמ"א-1981, וכן כללי פשיטת הרגל (מינוי כונסי נכסים ונאמנים ושכרם), התשמ"ה-1985, וכן סעיף 378 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להלן יחד: "תקנות השכר"), משיב הכונס הרשמי והממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי (להלן יחד: "הממונה") לבקשות כונס/ת נכסים, מפרק/ת, מנהל/ת מיוחד, בעל/ת תפקיד, נאמן/ה לסוגיה/ו ומנהל/ת הסדר (להלן יחד: "הנאמן") לפסיקת שכר טרחתם.

נוהל זה גובש ועודכן במטרה להתוות כללים אחידים להתייחסות מייצגי הממונה בבקשות לפסיקת שכר טרחה, ולהתאים את הוראותיו להלכות החדשות בתחום זה ולמדיניות העדכנית של הממונה.

על חשיבות מעמדו של הממונה בעת פסיקת שכר טרחה, עמד כבוד בית המשפט העליון בעניין "שילר":

"כונס הנכסים הרשמי הינו גורם אובייקטיבי, אשר לדעתו משקל מיוחד בעת פסיקת שכר טרחה בהליכי פירוק. כך גם מלמדת הוראת תקנה 6 לתקנות."

על חשיבות מעמדן של תקנות השכר בעת חישוב שכר טרחת נאמן, ככאלה המבטאות את כוונת המחוקק, עמד כבוד בית המשפט המחוזי בעניין "יובלים השקעות" ובעניין "מלרג".
"התקנתן של התקנות נועדה לאפשר לבית המשפט לפסוק שכר ראוי בעד פעולתו של כונס נכסים או מפרק. שכר טרחתם של בעלי תפקיד מחושב, באופן בלעדי, על ידי התקנות, ובעל התפקיד אינו רשאי לנסות ולעקוף את המגבלות הקבועות בתקנות בדרך כלשהי ..."

¹ רע"א 8909/03 גד שילר נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 11.03.2004).

² ע"א 6166/07 צחי פלדמן, עו"ד בתפקידו ככונס נכסים על זכויות צמרות נ' א.י.ע. יובלים השקעות בע"מ (פורסם בנבו, 10.01.2010).

³ פר"ק (מחוזי ת"א) 38141-09-10 חן ברדיצ'ב נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 17.04.2019).

על חשיבות איזון האינטרסים (בין האינטרס הלגיטימי של נאמן לקבל שכר הוגן על פעולותיו לבין אינטרס הנושים), והצורך לייצר יחסיות נכונה, בנסיבותיו של כל מקרה לגופו, עמד בית המשפט בעניין "גולדנצוויג".⁴

לבית המשפט נתון שיקול דעת רחב בפסיקת שכר הטרחה, ובהתאם להוראות הדין, עליו להפעיל שיקול דעת מושכל ולעשות שימוש בכלים המוקנים לו **בתקנות השכר**, על מנת שייפסק שכר ראוי והוגן לנאמן, בהתחשב במאמציו הספציפיים בהליך חדלות הפירעון. כך נקבע בעניין "נידר".⁵

כך למשל, גם במסגרת הליכים לאכיפת שעבוד המתנהלים בבית המשפט של חדלות פירעון, יחושב שכרו של הנאמן בהתאם לתקנות השכר, ולא בהתאם למנגנוני חישוב שכר הקבועים בתקנות אחרות. כך נקבע בעניין "מזרחי טפחות".⁶

א. שכר ניהול (תקנה 7 לתקנות השכר)

שכר הניהול מחושב מדי שלושה חודשים, כאחוזים מתוך תקבולי ההכנסה שנוצרו בעת כהונת הנאמן כנגד מכירת שירותי או מוצרי החברה, ובעבור פעולתו בהפעלה השוטפת של עסקי החברה באותה התקופה.

1. יש להקפיד כי לא ישולם שכר ניהול בשל תקבולים אשר סיווגם הנכון הוא תקבולי מימוש, קרי, שמקורם גביית חובות או מכירת נכסי החברה, או כל תקבול אחר שלא נבע מן ההפעלה השוטפת של עסקי החברה. במקרה בו תקבול הגיע לקופה מחמת זכות הסכמית מותנית של החברה לקבלת התקבול רק בכפוף לרצף הפעלה, ניתן לראות בתקבול כמזכה בשכר ניהול.

2. כאשר פעילותו של הנאמן הינה בעלת אופי מעורב של ניהול ומימוש, ונוצרים הן "תקבולי ניהול" כהגדרתם, והן "תקבולי מימוש" כהגדרתם, יש לבחון האם כל אחד מהתקבולים ניתן לסיווג מדויק בהתאם למסלול השכר הרלבנטי ולאשר הן תשלום שכר ניהול והן תשלום שכר מימוש ובלבד שלא ישולם שכר טרחה כפול עבור תקבול מסוים.

3. במקרים בהם לא ניתן לבצע אבחנה ברורה, בהתאם להוראות הדין, בין תקבולי מימוש לתקבולי ניהול ו/או במקרים בהם תקבולים מן הסוג האחד בטלים ביחס לתקבולים מן הסוג השני, אין לשלול כחריג את האפשרות כי שכרו של הנאמן ייקבע בהתאם למאפיין הדומיננטי שנשאה פעולתו (ראה לעניין זה הפסיקה הקיימת בעניין "תבל"⁷, " ובעניין "חפציבה").⁸

⁴ פר"ק (מחוזי ת"א) 504-97 ע"ד יצחק גולדנצוויג נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 03.01.2010).

⁵ ע"א 4486/14 ע"ד עופר שפירא, כונס נכסים נ' עו"ד אמיר בר טוב יעקב אמסטר, בתפקידם כנאמנים לנידר חברה לבניין ופיתוח בע"מ (פורסם בנבו, 24.06.2015).

⁶ בש"א (מחוזי תל אביב-יפו) 15851/09 פיני יניב, עו"ד - כונס נכסים נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ (פורסם בנבו, 30.08.2009).

⁷ פש"ר (מחוזי ת"א) 1361/02 רוי"ח צבי יוכמן בתפקידו כנאמן לביצוע הסדר נושים של החברות נ' בנק הפועלים בע"מ (פורסם בנבו, 02.05.2004).

⁸ ע"א 5479/11 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' ע"ד יעקב אמסטר בתפקידו ככונס נכסים בנק לאומי לישראל בע"מ (פורסם בנבו, 12.02.2013).

ב. שכר מימוש (תקנה 8 לתקנות השכר)

4. לנאמן ייקבע שכר מימוש באחוזים מתקבולי המימוש, בהתאם למדרגות החישוב הקבועות בתקנה 8 לתקנות השכר. השכר בגין מימוש ייגזר ממלוא התמורה המתקבלת בגין המימוש, על פי שערוכה (היינו מתמורת המכירה ברוטו ללא הפחתת ההוצאות שהוצאו לשם המימוש, כגון: פרסום, שמאות וכד').

5. שכר המימוש ישולם אך ורק בגין תקבולים שנתקבלו בפועל בקופת הנשייה.

6. אין לאשר שכר מימוש בגין תקבולים עתידיים. כך נקבע בעניין "היפר דנטל".

7. אין לאשר שכר מימוש בגין הכנסה רעיונית, תהא אשר תהא. מבלי לגרוע מכלליות האמור ומבלי שהדבר יהווה רשימה סגורה של מקרים, יובהר כי ביטול תביעות חוב של נושים, דחיית תביעות חוב או אישורן באופן חלקי או מלא, הינן פעולות המתחייבות במסגרת ביצוע התפקיד. כך נקבע בעניין "פנתאון".⁹ כמו כן, פעולות בהן נקט נאמן להפחתת חובות לרשויות מס אינן מזכות בתשלום בגין שכר מימוש, כפי שנקבע בעניין "ליבורי".¹⁰ במקרים חריגים בהם נדרש מאמץ מיוחד לביטול תביעת חוב, ייבחן תגמול הנאמן במסגרת תוספת המאמץ המיוחד.

8. אין לאשר שכר מימוש בגין מניעת חילוט ערבויות, רגילות או בנקאיות. החזר ערבות בנקאית אינו דומה למימוש נכס חברה. מדובר בפעולה המקטינה את סך הנשייה של הבנק הערב (בין אם הוא נושה מובטח או נושה בלתי מובטח) ואי לכך הפעולה במהותה אינה תורמת בהכרח להגדלת מסת הנכסים העומדת לחלוקה, אלא, לשינוי החלוקה הפנימית בין הנושים בלבד. על כך עמד בית המשפט בעניין "אפיג הנדסה".¹¹

עם זאת, קיימים מקרים החורגים מן הכלל האמור, בהם החזר הערבות חרג מגדר "שינוי החלוקה הפנימית" גרידא, והביא למצב בו הנושים הרגילים זכו לדיבידנד משמעותי. קרי, הקטנת הנשייה בגין החזר הערבויות הפכה לשוות ערך מימוש בפועל. במקרים אלה ניתן לשקול תשלום תוספת מאמץ מיוחד בהתאם להוראות תקנה 13 לתקנות השכר כפי שנקבע בעניין "מלרג".¹²

9. מקום בו הנאמן אישר לנושה תביעת חוב, אך בפועל במקום לגבות חוב נגדי מהנושה שילם לנושה דיבידנד רעיוני בדרך של קיזוז חוב נגדי של אותו נושה לחייב, הנאמן זכאי לפסיקת שכר מימוש. כך נקבע בעניין "ברקן".¹⁴

⁹ פש"ר (מחוזי ת"א) 2094/03 מרדכי שלו נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 10.03.2004).

¹⁰ בש"א (מחוזי חי') 14278/03 א.ר.צ.ר.ג. פנתיאון בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי - מחוז חיפה (פורסם בנבו, 25.04.2004).

¹¹ פש"ר (מחוזי ת"א) 1567/04 עו"ד גלעד עידו קוצר בתפקידו כמפקח חברת ליבורי מחשבים בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 30.08.2007).

¹² פש"ר (מחוזי ת"א) 2070/02 דורית לוי טילר בתפקידה ככונסת נכסים של חברת אפיג הנדסה 1996 בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 03.11.2003).

¹³ ראה הערה 3 לעיל.

¹⁴ בש"א (מחוזי ירושלים) 1622/06 א. ברקן בע"מ בהקפאת הליכים נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 22.04.2007).

10. אין בהחלפת תוארו של אותו נאמן (כגון מפרק זמני ההופך עם מתן צו פירוק למנהל מיוחד, ומאוחר יותר למפרק קבוע), כדי להחזירו, בעת בקשת שכר המימוש בכל תואר ותואר, למדרגות החישוב הראשוניות. כך נקבע בעניין "גד אב".¹⁵

11. שכר טרחת נאמן בגין המימוש, יחושב החל מן המדרגה אליה הוא הגיע, במועד חישוב שכרו האחרון.

12. שכר טרחה מחושב בהתאם לתקבולים שנכנסו לקופה, ועל כן, מקום בו מימש נאמן נכס, לא יזכה הוא לשכר טרחה בגין כספי מימוש חלקו של שותף החייב בנכס (דוגמת בן או בת זוג) שהינם סולבנטיים, כפי שנקבע בעניין "סטרוד".¹⁶

13. יחד עם זאת, במקרים המתאימים, ובשים לב לקשיי המימוש ונסיבות העניין, ניתן לשקול פסיקת שכר טרחה בגין מימוש חלקם של השותפים בנכס (על חשבון חלקם של השותפים) בדרכים הבאות:

א. פסיקת שכר על פי התעריף המינימלי המומלץ בכללי לשכת עורכי הדין.¹⁷
 ב. שכר במסלול מימוש. במקרה של תגמול בעד מכירת חלקם של השותפים על דרך של פסיקת שכר מימוש, יחושב שכר המימוש בעד חלקם של השותפים, במידה שווה לחלקו של החייב, כך שמדרגות השכר יחולקו על פי חלקי החייב והשותפים בנכס, ולא שקופת ההליך תידרש לשאת במדרגות שכר המימוש הראשונות, והשותפים ייהנו רק מן המדרגות האחרונות, הנמוכות יותר.

בכל אחד ממקרים אלה, יש לפעול ככל הניתן להסדרת שכר הטרחה המשולם לבעל התפקיד בגין מימוש חלקם של השותפים, באמצעות הגשת בקשה מראש לבית המשפט.

14. מקום שהכספים שמימש נאמן עולים על גובה החובות ומאפשרים תשלום שכר טרחת הנאמן והוצאותיו מכספי המימוש, יחושב שכר הטרחה וייגזר בהתאם לתקבולים ממימוש נכסי החייב. לצד שכר הטרחה, ישולמו הוצאות הנאמן בהתאם להוראות נוהל זה (ראה פרק ו' בדבר הוצאות הליך בהמשך). יש לוודא כי הנאמן יפעל למימוש נכסי החייב בהתאם לגובה החובות, ויימנע ממימוש יתר שלא לצורך, אלא במקרים בהם קיימת דחיפות בלתי נמנעת במימוש הנכס לטובת החייב והנושים (כגון נכס פסיד, מינוי כונס נכסים וכו') או מקום בו לא קיימים מקורות נוספים מהם ניתן לפרוע את חובות החייב. ראו פסיקת בית המשפט העליון ביחס לחישוב שכר מימוש במקרים בהם יתרת הכספים עולה על היקף החובות, בפסק הדין בעניין "קוזימיאקין".¹⁸

15. תקבולים שנתקבלו אצל נאמן מנאמן אחר, אין לפסוק בגינם שכר מימוש, וכפוף להפעלת שיקול דעת, ניתן לשקול לפסוק בגינם שכר חלוקה, או לתגמלו בעד הטיפול בהם בתוספת מאמץ מיוחד.

¹⁵ פר"ק (ת"א) 1466/09 עטה יהודה נ' חב' גד-אב בע"מ ואח' (לא פורסם, 10.04.11) בגדר בקשה 34.

¹⁶ פש"ר 1623/05, בש"א 8254/08.

¹⁷ כללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), תש"ס-2000.

¹⁸ ע"א 3133/18 עו"ד איל כהן, בתפקידו כנאמן על נכסי החייב נ' דימטרי קוזימיאקין (פורסם בנבו, 04.04.2019).

ג. שכר חלוקה (תקנה 8א לתקנות השכר)

16. שיעור החלוקה לצורך חישוב השכר על פי התקנה, ייקבע באחוזים על פי שיעור חלוקה משותף אשר חולק בפועל על ידי הנאמן לכל הנושים. קרי השיעור הממוצע של החלוקה לכלל הנושים (נושים מובטחים, נושים בדין קדימה, נושים רגילים, נושים בעלי ערבויות אישיות, וכו').
חישוב שכר הטרחה במסלול החלוקה יהיה כדלהלן:
ראשית ייקבע שיעור החלוקה כסכומי הדיבידנד המצטברים שחולקו בפועל לכלל הנושים על ידי הנאמן, חלקי סך כל הנשייה המוכחת.
בהתאם לשיעור החלוקה שחושב כאמור לעיל, יקבעו השכר המזערי והמרבי באחוזים מסך כל הנשייה לחלוקה כשכר טרחתו של הנאמן, בהתאם למדרגות השכר המפורטות בתקנה.
17. נאמן אשר לא ביקש שכר טרחת ניהול או מימוש, רשאי לבקש שכר טרחה מתוך סך כל הנשייה **שחילק בפועל** לכל הנושים בכסף או בשווה כסף. תחשיב שכר החלוקה יבוצע אך ביחס לכספים ששולמו בפועל לנושים, ומתוך הדיבידנד נטו, כפי שנקבע בעניין **"מאיר המהיר"**.¹⁹ גביית שכר חלוקה על ידי נאמן תבוצע לאחר חלוקת הדיבידנדים בפועל כפי שנקבע בעניין **"מעריב"**.²⁰
18. מקום בו פעילות נאמן לא יצרה ערך מיוחד לנושים, יש לשקול הפחתת השכר ב"מסלול שכר חלוקה", או לחלופין בחינת פסיקת שכר מימוש או שכר ניהול, בהתאם לאופי ומהות הפעולות שביצע הנאמן. כך נקבע בעניין **"נידר"**.²¹
19. על מנת לקבל אינדיקציה לסבירות השכר המבוקש על ידי נאמן במסלול חלוקה, ייבדק הפער בין תוצאת השכר במסלול החלוקה לבין תוצאת השכר במסלולי השכר האחרים. ראו לעניין זה פסיקת בית המשפט בעניין **"נידר"**²² ובעניין **"מגה"**.²³
20. בעת שמשולם שכר בהתאם למסלול שכר החלוקה, ניתן לפסוק תוספת מאמץ מיוחד בהתאם להוראות תקנה 13 לתקנות השכר. כך נקבע בעניין **"המשביר לצרכן"**.²⁴
21. כאשר חישוב שכר חלוקה מדויק (בהתאם למחשבון השכר האגפי), מביא לתוצאה **פחותה** מן הרף העליון המוגדר לאותה מדרגת שכר חלוקה, הרי שמיצוי מלא של אותה מדרגת שכר חלוקה יהווה תוספת מאמץ מיוחד. כך פסיקת שכר טרחה על הצד הגבוה של מדרגת שכר חלוקה, תפצה את הנאמן על פועלו ומאמציו. כך נקבע בעניין **"אלוריון"**.²⁵
22. כאשר חישוב שכר חלוקה מדויק (בהתאם למחשבון השכר האגפי), מביא לתוצאה על פיה זכאי הנאמן לפסיקת שכר חלוקה ברף העליון של אותה מדרגת שכר חלוקה, ובחינת פעולות הנאמן מביאה למסקנה כי יש מקום לתשלום תוספת מאמץ מיוחד, הרי שזה ישולם בשיעור של עד 10% מהשכר המחושב לפי מחשבון השכר.

¹⁹ פר"ק (מחוזי ת"א) 59327-10-15 כל בו לבנין - מאיר המהיר (1992) בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 19.03.2017).

²⁰ פר"ק (מחוזי ת"א) 40721-09-12 עו"ד ירון ארבל נ' כונס נכסים רשמי תל אביב (פורסם בנבו, 13.11.2013) בגדר בקשה 68.

²¹ ראה הערה 5 לעיל.

²² ראה הערה 5 לעיל.

²³ פר"ק (מחוזי מרכז) 31163-01-16 עו"ד אהוד גינדס נ' בנק הפועלים בע"מ (פורסם בנבו, 29.01.2018).

²⁴ פר"ק (מחוזי ת"א) 2022-03 ז.מ. מותגי אופנה בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 20.01.2016).

²⁵ פר"ק (מחוזי ת"א) 22665-07-13 אלוריון בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 19.05.2016).

23. כאשר הנושה המובטח מקבל מלוא חובו ואילו הנושים הרגילים יזכו לדיבידנד נמוך, יש להמליץ על הפחתת שכר חלוקה מכוח תקנה 13 לתקנות השכר. □

24. מקום בו כונס נכסים מימש נכס עבור נושה מובטח ולא מחולק דיבידנד לנושים רגילים, אין לפסוק שכר חלוקה. □

25. שכר חלוקה יחושב וישולם בשים לב לשיעור הפירעון לנושים. סכומים שנאמן חילק לבעלי המניות, וזאת מכוח זכויותיהם השיוריות (להבדיל מזכויות מכוח נשייה) אינם מזכים בשכר חלוקה. זאת הן לאור לשון התקנה העוסקת בחלוקה לנושים, והן מחמת שלא ניתן לחשב שיעור חלוקה בנוגע לבעלי המניות, באשר אין שווי קבוע בדין לבעלותם במניות.

יחד עם זאת, ככל שמתבקש שכר במסלול ניהול או מימוש (בגין כל התקבולים בתיק), ניתן לשלמו אף לגבי סכומים שישולמו כיתרה לבעלי המניות מכוח זכויותיהם השיוריות.

ד. שכר מיוחד

26. ככלל, אין מקום לפסיקת שכר טרחת נאמן לפי שעות עבודתו, שכן הפרמטרים לקביעת שכר, דוגמת הניהול, המימוש והחלוקה, הותוו על ידי מחוקק המשנה בתקנות השכר, כהוראות מחייבות לעניין זה, ובאשר אין בשכר שעתי כדי לתמרץ את הנאמן להשיא רווח לנושים. זאת ועוד, קיים קושי להעריך את היקף ההעסקה שיידרש מראש, ובסופו של יום קיימת מגבלה בפיקוח על ביצוע שעות העבודה בפועל בדיעבד.

עם זאת, במקרים חריגים, ורק כאשר חישוב השכר על פי התקנות ייצור עיוות משמעותי לשכר הטרחה שייפסק (בין אם פעל הנאמן כמצופה ממנו ובכל זאת מאמציו לא נשאו פרי, ובין אם חישוב השכר בתקנות מביא לתוצאה גבוהה מדי ובלתי פרופורציונלית להשקעת הנאמן בעבודתו), יישקל השכר השעתי, על הדרך הזהירה, בסכום שלא יעלה על 500 ₪ לשעת עבודה, וזאת תוך הנמקת דרך חישוב זו לעובדות מקרה רלוונטי. קביעת שכר שעתי, מחייבת קביעה מראש של היקף השעות המאושר לביצוע, על מנת שלא להעמיד הנאמן מול עבודה שנעשתה כבר, ואשר בפועל לא יתוגמל עליה.

יובהר, כי בכל מקרה, קביעת שכר שעתי טעונה אישור מראש, ממנהל המחוז או מי מטעמו, או ממנהל מחלקת תאגידים, לפי העניין.

במקרים חריגים בלבד, ובתיקים בעלי מורכבות או היקף מיוחדים, ניתן יהיה לקבוע באישור הממונה או המשנה לה, שכר שעתי גבוה יותר.

²⁶ ע"א 1077/15 עו"ד ברוך חכים נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 18.05.2015).

²⁷ ע"א 6166/07 צחי פלדמן, עו"ד בתפקידו ככונס נכסים על זכויות צמרות נ' א.י.ע. יובלים השקעות בע"מ (פורסם בנבו, 10.01.2010).

27. על אף האמור, שכר נאמן אשר מונה באורח זמני לצורך פיקוח על פעולות החברה וקידום עניינם של הנושים, וכאשר לא נשללה סמכות הדירקטוריון, ישולם לפי שעות עבודה ולא לפי מסלולי ניהול מימוש או חלוקה. על כך עמד בית המשפט בעניין "BGI".²⁸

28. מקום בו הוסדר מנגנון תשלום שכר על פי שכר שעתי, לא תשולם תוספת מאמץ מיוחד בהתאם להוראות תקנה 13 לתקנות השכר, כפי שנקבע בעניין "בית חולים הרסה".²⁹

ה. שכר נאמן או מייצגו בעד הגשת תביעה

29. מקום בו נאמן פונה להגשת תביעה בערכאה חיצונית (וזאת מן הטעם שלא ניתן לדון בה בפני בית המשפט של חדלות פירעון במסגרת של בקשה למתן הוראות)³⁰ ימליץ מייצג הממונה על תשלום שכר טרחה מדורג ופרוגרסיבי שיחושב מתוך תקבולי תוצאות התביעה אשר יגיעו בפועל לקופה, ובהתאם למדרגות כדלהלן:³¹

- א. שיעור שכר טרחה של עד 10% מתוך הכספים שיתקבלו בפועל לקופה בפשרה, טרם הגשת התביעה (כולל במסגרת הליכי גישור).
- ב. שיעור שכר טרחה שבין 11%-13% מתוך הכספים שיתקבלו בפועל לקופה בפשרה (כולל במסגרת הליכי גישור), לאחר הגשת תביעה ועד להגשת תצהירי עדות ראשית.
- ג. שיעור שכר טרחה שבין 14%-16% מתוך הכספים שיתקבלו בפועל לקופה בפשרה (כולל במסגרת הליכי גישור), לאחר הגשת תצהירי עדות ראשית וטרם הגשת סיכומים.
- ד. שיעור שכר טרחה שבין 17%-19% מתוך הכספים שיתקבלו בפועל לקופה, בקבלת פסק דין לאחר הגשת סיכומים.

30. על השכר בעד הגשת תביעה להיות מוסדר מראש, בד בבד עם מתן החלטת בית המשפט המאשרת לנאמן את הגשת התביעה.

ו. החזר הוצאות

31. אין לאשר הוצאות עקיפות (תקורות) של נאמן שלא ניתן לייחדן לתיק הספציפי ואולם אין מניעה לאשר החזר הוצאות חודשי גלובלי, באופן המשקף את אומדן ההוצאות הישירות בתיק.

32. מבלי לגרוע מהאמור ובאין אינדיקציה להוצאות ישירות בהיקף גבוה או נמוך משמעותית, בהליכי חדלות פירעון של יחידים, בין לבקשת חייב ובין לבקשת נושה, סכום ההשתתפות בהוצאות השנתיות של הנאמן יהא 500 ₪ והוא יוגבל למקסימום של 3,000 ₪ לתיק. האמור חל רק על החזר הוצאות גלובליות (ולא על הוצאות ספציפיות באישור בית משפט). חריגה מכך תתאפשר במקרים המתאימים, באישור מנהלי המחוזות או מי מטעמם.

²⁸ פר"ק (מחוזי ת"א) 50735-10-15 עו"ד גיא גיסין- משקיף נ' בני. גי. איי השקעות (1961) בע"מ (פורסם בנבו, 10.07.2016).

²⁹ פר"ק (י-ם) 14554-02-14 עו"ד ליפא מאיר נ' כונס הנכסים הרשמי, בגדר בקשה 64.

³⁰ ראה סעיפים 45 ו-129 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח- 2018 (להלן: "חוק חדל"פ") וכן רע"א 259/99 חב' פליצ'ה ראובן בע"מ נ' ציפורה סופיוב, נה(3) 385 (2001).

³¹ פר"ק (מחוזי י-ם) 1363-03-18 רונן מטרי, מנהל מיוחד של עמותת תלמוד תורה הכללי והישיבה הגדולה עץ חיים (בפירוק) ונאמן ההקדשות לתלמוד תורה הכללי והישיבה הגדולה עץ חיים נ' רשם העמותות (פורסם בנבו, 08.07.2019).

33. הסכום החודשי הגלובלי שניתן לאשר בתאגידים, לנאמן, אשר ביצע פעולות הפעלה או ניהול בגין השתתפות בהוצאות חודשיות לא יעלה על סך של 300 ₪. זאת, אלא אם יומצא תיעוד מפורט, מדויק ומגובה במסמכים של הנאמן, ויוכח כי ההוצאות שהוציא היו "בגדר הכרחיות" לשם ביצוע תפקידו.

בחברות בהן לא נדרש הנאמן לפעולות הפעלה או ניהול, ישולם החזר הוצאות שלא יעלה על סך של 500 ₪ לשנה, זאת עד לתקרה של 3,000 ₪.

חריגה מכך תתאפשר במקרים המתאימים, באישור מנהלי המחוזות או מנהל מחלקת תאגידים, לפי העניין.

34. אין לאשר החזר הוצאות בגין ביטוח אחריות מקצועית או הגדלת ביטוח אחריות מקצועי. על כך עמד בית המשפט בעניין "צינקל"³².

35. הוצאות משפט שנפסקו לחובת הנאמן ישולמו מתוך קופת הנשייה, אלא אם כן קבע בית משפט אחרת. במקרה של התרשלות ניתן להגיש בקשה כי הוצאות המשפט ישולמו מתוך שכרו של הנאמן ואף בחיובו האישי.

36. הוצאות משפט שנפסקו לזכות הנאמן יוקנו לקופת הנשייה, והנאמן יתוגמל עליהן כתקבולים בתיק, עניין זה יילקח בחשבון ככל שתבקש תוספת מאמץ מיוחד. כך נקבע בעניין "ביוגנטיקה"³³. הנאמן לא יתוגמל על קבלת הוצאות משפט והן לא תחשבנה כתקבולי מימוש במקרים בהם נקבע שכר מיוחד עבור הייצוג באותו הליך בהתאם להוראות פרק ה' לנהל זה.

ז. מס ערך מוסף (תקנה 9 לתקנות השכר)

יש להקפיד בהפחתת תשלומי מס ערך מוסף מתוך תקבולים העומדים בבסיס חישוב שכר הטרחה. כמו כן, יש לאבחן בהחזר ההוצאות לנאמן, בין סכומי הוצאה החייבים במע"מ, לבין אלה שלא, כאשר להחזר תשלום הוצאות גלובלי (שאינו נתמך בחשבוניות/קבלות) אין להוסיף מע"מ.

ח. שכר עבור בדיקת תביעות חוב של עובדים (תקנה 9א לתקנות השכר)

שכר עבור בדיקת תביעות חוב של עובדים ישולם לנאמן אשר ביצע פעולה זו אך ורק בגין תביעות חוב שהוגשו על פי סעיף 189 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה - 1995.

יצוין, כי עם כניסתו לתוקף של חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, (להלן: "חוק חדל"פ), תביעות חוב אשר יוגשו על פי סעיף 189 לחוק הביטוח הלאומי, ייבדקו ישירות בידי המוסד לביטוח לאומי, ולא יידרש תשלום שכר טרחה לנאמן לבדיקתן.

ט. שכר עבור בדיקת תביעות חוב רגילות

³² פש"ר (מחוזי ת"א) 1541/02 החברה המרכזית לשקילה בע"מ נ' רו"ח שמשון מירון בתפקידו כמפרק חברת צינקל בע"מ (פורסם בנבו, 17.05.2007).

³³ פש"ר (מחוזי ת"א) 1892/00 רו"ח שמואל רוזנבלום - בתפקידו כמפרק חברת ענק ביוגנטיקה בע"מ נ' ישראל הראל (פורסם בנבו, 09.10.2003).

בדיקת תביעות חוב מהווה חלק בלתי נפרד מתפקידו של הנאמן, ואינה מזכה בתשלום שכר נפרד. אולם לעיתים, קיים צורך במינוי נאמן ייעודי לצורך בדיקת תביעות חוב ספציפיות.

שכר נאמן אשר מונה אך לשם בדיקת תביעות חוב ספציפיות, יעמוד לכל היותר על סך של 500 ₪, בצירוף מע"מ בגין בדיקת כל תביעה. בגין טיפול בערעור על ההכרעה בתביעת החוב, יהא זכאי הנאמן לשכר נוסף בסך של 700 ₪, בצירוף מע"מ.

במקרים של תביעות חוב חריגות בהיקפן הרב ובמורכבותן, ניתן לשקול חריגה מהתעריף המוצע לעיל, באישור מנהל המחוז או מי שהוסמך לכך על ידו או מנהל מחלקת התאגידים או מי שהוסמך לכך על ידו, לפי העניין.

אם מונה נאמן לבדיקת תביעות חוב לצד הנאמן העיקרי בתיק, בשל ניגוד עניינים של הנאמן העיקרי בבדיקת תביעות חוב ספציפיות, אזי יופחת שכר הנאמן לבדיקת תביעות חוב משכר הנאמן העיקרי.

י. סייגים לשכר (תקנה 10 לתקנות השכר)

יש ליישם את התקנה לעניין קביעת שכר טרחה בשיעור של 75% משכר מימוש בגין מימוש עבור מימוש מובטח, לגבי כל נאמן אשר מימש נכסים עבור נושה מובטח וזאת מבלי שהיה בכך תועלת לנושים הבלתי מובטחים, ואין חשיבות לתוארו של הנאמן (כלומר תקנה זו תפורש כך שתחול גם על מפרק או מנהל מיוחד). על כך עמד בית המשפט בעניין "היפר דנטל"³⁴.

כמו כן, בהתאם להוראת תקנה 10 (א) לתקנות, יעמוד שיעור שכר המימוש לכוונס נכסים שמונה לאכיפת שעבוד צף על 75%, אף בגין הכספים שמימש לטובת נושים בדין קדימה. על כך עמד בית המשפט בעניין "עטרת תעשיות"³⁵.

יא. שירותים מקצועיים/העסקת בעל מקצוע (תקנה 11 ותקנה 12 לתקנות השכר)

נאמן הנוקק לשירותיהם של עו"ד, רו"ח, או גם בעלי מקצוע אחרים (כגון: שמאים, מתווכים, וכו') יפנה בבקשה למתן הוראות לבית המשפט³⁶ לאישור העסקת בעל המקצוע, טרם העסקתו בפועל, תוך שהוא מצייין את היקף העבודה והשכר הנדרש לשם העסקתו כפי שנקבע בעניין "רובננקו אחזקות"³⁷.

על אף זאת, וככל שעלות העסקת בעל המקצוע לא עולה על סך של 5,000 ₪ בצירוף מע"מ, רשאים מייצגי הממונה לאשר בכתב ומראש לנאמן ההעסקה האמורה, בהתאם לנחיצותה, אף ללא פנייה מקדימה לבית המשפט, ובלבד שבדו"ח הבא שיגיש הנאמן לבית המשפט יצוין זאת.³⁸

³⁴ פש"ר (מחוזי ת"א) 2094/03 חברת היפר דנטל בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 10.03.2004)

³⁵ פר"ק (מחוזי ת"א) 22006-07-14 ישראל שפלר וישראל בכר, כונסי נכסים של עטרת תעשיות (1996) בע"מ נ' כונס נכסים רשמי תל אביב (פורסם בנבו, 19.05.2015).

³⁶ עם כניסתו לתוקף של חוק חדל"פ, הסמכות תוקנה לממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי (להלן:

"הממונה"). ראה הוראות סעיף 132(א)(2) לחוק.

³⁷ ראה הערה 10 לעיל.

³⁸ עם כניסתו לתוקף של חוק חדל"פ, הסמכות תוקנה לממונה.

37. העובדה שנאמן הוא רו"ח לא תשמש עילה למינויו של עו"ד לעזר כב"כ ולהיפך. אם יתבקש מינוי כזה, הרי ששכר הטרחה של הנאמן יכלול את שכר הטרחה של המתמנה המסייע בידו בביצוע התפקיד.

38. כאשר מתבקש בית המשפט למנות יותר מנאמן אחד, יש להתנות המינוי בכך, כי ריבוי המינויים לא יגרור עמו הגדלת שכר טרחה והוצאות מעבר לנקבע בתקנות השכר ביחס לנאמן יחיד, וכי בהיעדר נסיבות מיוחדות, יחלקו ביניהם כל הנאמנים, את שכר הטרחה. □

39. העסקת עורכי דין על ידי נאמן, אינה שונה בדרך כלל, לעניין שכרו, ממינוי מספר נאמנים. כלומר שכרם של עורכי הדין יהיה כלול בחישוב שכרו של הנאמן, וככל ונפסק בנפרד יופחת ממנו. כך נקבע בעניין "נגה אלקטרוטכניקה". □

40. כאשר דרך העבודה או ניהול העניינים דורשים ייצוג בידי עורכי דין (כדוגמת: המשך ניהול תביעות שהחלו טרם קריסת החייב או החברה), הנוהג הרגיל הינו העסקת עורכי דין אלה, ככל הניתן, על בסיס אחוזים מן הסכומים שייגבו, בהתאם למורכבות ההליך, לסיכויי הגבייה, ולהשקעה הנדרשת (ראה פרק ה' לעיל בעניין שכר בעד הגשת תביעה). לחלופין, וככל ויש בקופת חדלות הפירעון מימון לכך, ניתן לשלם לבעל המקצוע המועסק שכר טרחה, בהתאם לתעריף המינימלי המומלץ במקצועו, וזאת על פי הכדאיות בנסיבות העניין.

41. לצורך העסקת בעל מקצוע, יש לוודא כי הנאמן מצרף לבקשתו לכל הפחות 3 הצעות מחיר להעסקת בעל המקצוע, תוך ציון היקף שעות ההעסקה והתעריף השעתי המבוקש, ככל ועל כך מבוססת ההצעה. יש לוודא כי ההתקשרות נערכת עם בעל המקצוע שהצעתו היא הנמוכה, אך גם האיכותית ביותר. וככל והיקף עבודתו חורג מהיקף סביר, יש להגביל את היקף העבודה למספר שעות תחום, תוך הותרת אפשרות לפנות לבית המשפט להגדלת היקף שעות עבודתו של בעל המקצוע.

42. סכומים שנגבו על ידי עורכי דין חיצוניים בגין תביעות אשר הוגשו כנגד צדדים שלישיים אינם מזכים את הנאמן בשכר טרחה. זאת על מנת למנוע מצב בו ישולם כפל שכר טרחה, כפי שנקבע בעניין "מלרג". □

43. שכר נאמן לביצוע חקירות בדבר קריסה כלכלית

א. ככלל, ביצוע חקירות בדבר קריסה כלכלית אינו מזכה בשכר טרחה נפרד ומהווה חלק מתפקידו של נאמן.

ב. יחד עם זאת, מקום בו קיים צורך במינוי נאמן נוסף לצורך חקירות ספציפיות בדבר הקריסה הכלכלית של החייב או התאגיד, וככל שחקירות אלו סבוכות ומורכבות וחורגות מהיקף סביר, ניתן לשקול תשלום מיוחד על בסיס שכר שעתי ששיעורו והיקף שעות העבודה ייקבעו מראש (ראה בעניין שכר שעתי פרק ד' לעיל). במקרים אלה, ניתן לשקול הפחתת שכר הנאמן הנוסף משכר הנאמן העיקרי.

³⁹ פש"ר (מחוזי ת"א) 1896/02 נגה אלקטרוטכניקה בע"מ נ' עו"ד צוריאל לביא (פורסם בנבו, 02.12.2002).

⁴⁰ כנ"ל.

⁴¹ ראה הערה 3 לעיל.

ג. זאת ועוד, מקום בו החקירות של הנאמן שמונה הולידו הגשת תביעה, ניתן יהיה לשלם את השכר בעד פעולות החקירה מתוך השכר שייפסק באחוזים, ואשר יגיע לקופת ההליך מפירות התביעה.

44. שכר בעד ביצוע חקירה פרטית

א. ככל ושכר טרחתו של החוקר הפרטי אינו עולה על סך של 5,000 ₪, בתוספת מע"מ, אזי רשאי מייצג הממונה לאשר את שכר טרחת החוקר הפרטי, ללא צורך בהגשת בקשה למתן הוראות לבית המשפט, ובלבד שבדו"ח הבא שיגיש הנאמן לבית המשפט יצוין זאת. עלה שכר טרחתו של החוקר הפרטי על הסכום האמור, יפנה הנאמן לבית המשפט בבקשה מתאימה למתן הוראות.⁴²

ב. על העסקת חוקר פרטי יחולו ההנחיות הכלליות בדבר העסקת גורמים מקצועיים כאמור בסעיף 5 לעיל.

יב. חילופי נאמנים

כאשר נאמן מסיים כהונתו, מסיבה זו או אחרת, נאמן אחר נכנס בנעליו, נראה כי יש מקום לאפשר לנאמן החדש ליהנות מחישוב שכר טרחה מחדש. יחד עם זאת, ככל וחילופי הנאמנים נוצרו כתוצאה מניגוד עניינים של הנאמן הראשון, אשר היה ידוע לו או היה צריך להיות ידוע לו בעת מינויו או בסמוך לכך, או מסיבה אחרת הרובצת לפתחו, ניתן לשקול הפחתת שכר טרחת הנאמן הראשון או אף דרישה להשבת שכר שקיבל, לפי העניין.

יג. תוספת בגין מאמץ מיוחד (תקנה 13 לתקנות השכר)

שומה עלינו לייחד את תשלום תוספת המאמץ המיוחד רק למקרים יחידים בנסיבותיהם, בהם מסלולי השכר שהותוו בתקנות אינן נותנות מענה הולם, ובכך לא נהפוך את החרג לכלל ואת המיוחד לרגיל, שכן לא מוגדרים גבולות ברורים למקרים החרגים המצדיקים פסיקת תוספת מאמץ מיוחד. כך נקבע בעניין ריקמור⁴³.

תוספת המאמץ המיוחד תינתן בשל המיוחדות שבפעולות בהן נקט הנאמן, ולא בשל המאמץ שהשקיע גרידא, כאמור בדברי בית המשפט בעניין "דוד ששון"⁴⁴.

45. המאפיינים העיקריים לפסיקת תוספת מאמץ מיוחד יהיו: הזמן שהושקע, מורכבות התיק, אחריות יוצאת דופן, יעילות ביצוע התפקיד, תוצאות מוצלחות לנושים, ערך וסוג הנכסים בהם עסק הנאמן, ביצוע פעולות איתור וחקירה, אספקטים בינלאומיים במידה וקיימים, והכל על רקע יכולות החייב או התאגיד ערב קריסתם, ובהתחשב בגובה הסכום העומד בקופת הנשייה. לעניין הזמן שהושקע, הלכה למעשה, לא ניתן להעריך בצורה מדויקת את היעילות שבאה לביטוי בפועל במספר שעות העבודה אותן מציין הנאמן בבקשת שכר הטרחה, כפי שנכתב

⁴² ראה הערה 41 לעיל.

⁴³ בש"א (מחוזי תל אביב-יפו) 16946/03 ריקמור בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 29.10.2003).

⁴⁴ פש"ר (מחוזי ת"א) 1458/03 דוד ששון נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 27.01.2004).

בדברי בית המשפט בעניין "גן אורנים"⁴⁵. על כן, יש לבחון, במידת האפשר, את הקשר בין השעות הרבות והחריגות שהושקעו על ידי הנאמן בביצוע תפקידו, לתוצאה של השקעת שעות אלה בסופו של יום.

46. בכל מקרה, תוספת המאמץ המיוחד המומלצת על ידי מייצגי הממונה באותם המקרים החריגים לא תעלה על שיעור של 25%, אלא באישור מנהל המחוז או מי מטעמו ומנהל מחלקת תאגידים ככל וההליך מטופל במחלקת תאגידים.

47. במקרים בהם הביאו פעולות הנאמן לגילוי נכסים שלא הוצהרו על ידי החייב והנאמן נדרש לפעולות מיוחדות ומאומצות לאיתורם, יהיה זכאי הנאמן לתוספת מאמץ מיוחד בשיעור של עד 50%.

48. ככלל, כמות הבקשות שמוגשות לבית המשפט, לא תהווה אינדיקציה מכרעת לעניין המאמץ המיוחד.

49. ככלל, בקשת נאמן לתוספת מאמץ מיוחד תיבחן רק בסיומה של עבודתו ובפסיקת שכרו הסופי, וזאת על בסיס בקשה נפרדת ומנומקת, שתעסוק אך ורק בשכר הטרחה הסופי ובתוספת זו. על כך עמד בית המשפט בעניין "התחנה המרכזית"⁴⁶. במקרים חריגים ביותר, ובאישור מנהל המחוזות, ניתן יהא להמליץ על תשלום תוספת מאמץ מיוחד גם כאשר מוגשת בקשה לפסיקת שכר טרחת ביניים.

יד. הקטנת שכר טרחה (תקנה 13 לתקנות השכר)

50. בהליכים בעניין תאגידים, אך גם בהליכים בעניין יחידים יש לשקול, במקרים המתאימים, בין כאשר מדובר בתוצאת חישוב גבוהה ובלתי פרופורציונלית לעבודת הנאמן ובין כאשר מדובר באי מילוי התפקיד כנדרש (דוגמת הימשכות בלתי מוצדקת של ההליך על פני שנים, בזבוז משאבי נושים, אי נקיטה בפעולות מתחייבות, אי שיתוף פעולה עם הגורמים המפקחים - הממונה, ועדת הביקורת, בית המשפט), להמליץ בפני בית המשפט להקטין שכרו של הנאמן.

51. אפשרות הפחתת שכר טרחה בהתאם להוראות תקנה 13 לתקנות השכר אינה מוגבלת אך ורק למצב בו נפלו פגמים בהתנהלותו של הנאמן כך שהוא פעל באורח לקוי. ניתן להתערב בתשלום שכר הטרחה, ולהפחית את השכר המשולם גם כאשר התוצאה האריתמטית של תחשיב השכר אינה סבירה בנסיבות התיק, אף אם הנאמן התנהל כשורה ולמעלה מכך. בכל מקרה יש לבחון את סבירות שכר הטרחה המשולם. כך נקבע בעניין "מגה"⁴⁷.

52. כן נקבע בעניין "מגה"⁴⁸, כי לא תתקבל טענת נאמן שעניינה הסתמכות על תחשיב שכר טרחה בהתאם להוראות תקנות השכר, וכי אין בטענה זו כדי לשלול את התערבות בית המשפט בהפחתת שכר הטרחה, בהתאם להוראות תקנה 13 לתקנות השכר.

⁴⁵ פש"ר (מחוזי ת"א) 2043/01 גר שילר בתפקידו כמנהל מיוחד של חברת גן אורנים בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 07.09.2003).

⁴⁶ פר"ק (מחוזי מרכז) 12-01-25351 התחנה המרכזית החדשה בתל-אביב בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 05.01.2017).

⁴⁷ ראה הערה 25 לעיל.

⁴⁸ כנ"ל.

53. מקום בו הקופה ריקה, לא ניתן לפסוק שכר לנאמן וזאת בהעדר מקור כספי לכך. האחריות להבטחת שכרו של הנאמן מוטלת על שכמו שלו. כך נקבע על ידי בית המשפט בעניין "בניני יוניוב".⁴⁹

54. במקרה של הליך הסדר הנפתח בהתאם להוראות סעיף 19א לפקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש) התש"ם-1980, בעניין חייב (ובהתאמה – במקרה של הסדר חוב שלא במסגרת צו לפתיחת הליכים על פי הוראות חלק י' לחוק חדלות פירעון), וכאשר מדובר בכספים שנכנסו לקופה שהם פרי הסדר נושים שזום החייב, ללא מאמץ מיוחד מצדו של הנאמן בהשאת הקופה, ניתן לקבוע כי לא נעשו פעולות מהותיות וסבוכות על ידי הנאמן לצורך מימוש נכסים לטובת ההסדר, ויש לשקול הפחתת שכר טרחה, בהתאם לתקנה 13 לתקנות השכר.

55. מקום בו מתנהלים הליכי חדלות פירעון של חייבים יחידים שהינם בני זוג או כאשר נסיבות ההסתבכות וצבירת החובות של חייבים דומות ומתמנה נאמן משותף להם, יש לערוך תחשיב שכר טרחה נפרד בהתאם לתקבולים בכל אחת מהקופות. יחד עם זאת, והואיל ומדובר בתיקים קשורים, ונעשית עבודה חופפת בשני התיקים, קיים היגיון לעשות שימוש בתקנה 13 לתקנות השכר במקרים המתאימים, על מנת להפחית את שכר הטרחה המשולם לנאמן.

56. מקום בו הועסק על ידי הנאמן בעל מקצוע, כאמור בתקנה 12 (ולרבות מנהל עסקי מקצועי), ניתן לנכות את הסכום ששולם לבעל המקצוע, כולו או מקצתו משכרו של הנאמן.⁵⁰

טו. מועדי תשלום (תקנה 14)

יש להקפיד כי תשלומי שכר הביניים המצטברים המשולמים לנאמן במשך ניהול ההליך, לא יעברו את מחצית השכר הסופי. ניתן להמליץ על תשלום שכר ביניים העולה על 50% מהשכר הסופי המשוער רק במקרים מיוחדים. זאת על מנת להותיר בידי הנאמן תמריץ מספיק לסיום מהיר ויעיל של עבודתו. יש לבחון האם עבודתו של הנאמן והפעולות בהן נקט בוצעו במלואן, לנוכח קביעת בית המשפט בעניין "משיח".⁵¹

טז. חישוב שכר בתאגידים קשורים

מקום בו מתנהלים הליכי חדלות פירעון של תאגידים קשורים העוסקים בתחום פעילות משותף (אף אם כל אחד מהם עוסק ב"נישה" אחרת במקצת), יתבצע חישוב שכר הטרחה במאוחד, בהתאם לקביעת בית המשפט בעניין "ריקמור".⁵² הדברים אמורים מקום שמדובר בתאגידים הקשורים בפעילותם וההבחנה ביניהם הינה טכנית בעיקרה. לעומת זאת, כאשר מדובר בתאגידים אשר כל אחד מהם מתנהל באופן עצמאי ללא קשר או תלות בפעילות התאגיד השני אזי חישוב שכר הטרחה יבוצע בנפרד לגבי כל אחד מן התאגידים.

⁴⁹ פש"ר (מחוזי ת"א) 200/97 חברת בניני יוניוב חברה להשקעות ובנין בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי (פורסם בנבו, 10.10.2004).

⁵⁰ תקנה 13(ד) לתקנות השכר.

⁵¹ פש"ר (ת"א) 24817-01-13 מס הכנסה. ואח' נ' משיח ואח' (טרם פורסם, 19.04.15) בגדר בקשה 16.

⁵² ראה הערה 35 לעיל וכן פר"ק (מחוזי ת"א) 40721-09-12 שלמה נס (נאמן) נ' כונס נכסים רשמי תל אביב (פורסם בנבו, 03.11.2013).

יז. אגרת השגחה/ניהול

57. מכוח הוראת תקנה 64(ב) לתקנות החברות (פירוק), התשמ"ז-1987, וכן הוראות תקנה 2(ב) לתקנות פשיטת הרגל (אגרות), תשמ"ה-1985, קיימת הוראה חוקית קטגורית הקובעת כי תשולם אגרת השגחה לממונה בשיעור 20% מהשכר שנקבע לנאמן, לפני מע"מ ומבלי להביא בחשבון את הסכומים שנפסקו בגין תוספת מאמץ מיוחד. יש להקפיד על גבייתה של אגרת ההשגחה, תוך ציון דרישתה על פי הוראות הדין, בתגובות ובבקשות המוגשות לבתי המשפט.

58. מכוח הוראת תקנה 5 לתקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי (אגרות) (הוראת שעה) התשע"ט-2019, בעד ניהול הליכים לפי החוק תשולם לממונה מתוך נכסי הנשייה, אגרת ניהול בשיעור 20% משכר הנאמן או מנהל ההסדר.

59. בגין שכר טרחה המשולם לנאמן או למי מטעמו, והמבוסס רק על שעות עבודה או על אחוזים (ולא על שכר מימוש או על שכר חלוקה), בעבור ניהולו של הליך בתוך כותלי בית משפט של חדלות פירעון, תיגבה אגרת השגחה או אגרת ניהול, על בסיס תחשיב שכר המימוש מתקבולי הליך זה, וללא יחס ישיר לשכר הטרחה המשולם לנאמן או למי מטעמו בפועל.

60. בגין שכר טרחה המשולם לנאמן או מי מטעמו, עבור ניהולו של הליך מחוץ לכותלי בית משפט של חדלות פירעון, לא תיגבה אגרת השגחה או אגרת ניהול.

יח. שכר טרחת הממונה

כאשר הממונה משמש בעל תפקיד בתיק חדלות פירעון, ומתקבלים לקופת הנשייה תקבולים בתקופת כהונתו זו, זכאי הממונה לבקש שכר טרחה בהתאם להוראות תקנות השכר¹ ונוהל זה.

מקום בו מוגשת בקשת שכר טרחה על ידי נאמן, בין אם מדובר בבקשת שכר טרחת ביניים ובין אם מדובר בבקשת שכר טרחה סופי, יש לבדוק האם קיימות תקופות בהן שימש הממונה בעל תפקיד בתיק, עובר או לאחר מינוי הנאמן, ולעתור לפסיקת שכר טרחת הממונה, לפי מסלול שכר המימוש בתקנות השכר, או לחלופין לעמוד על שכר הטרחה המגיע לממונה במסגרת תגובה המוגשת לבית המשפט. **לא ניתן לוותר על שכר טרחת הממונה.**

מקום בו עותר הממונה לפסיקת שכר טרחה או עומד על פסיקת שכרו במסגרת תגובה המוגשת לבית המשפט, אין לצרף לשכר הטרחה המבוקש רכיב של מע"מ בהתאם להוראות תקנה 9 לתקנות השכר.

53 תקנה 64(א) לתקנות החברות (פירוק), התשמ"ז-1987 וסעיף 1 לכללי פשיטת הרגל(מינוי כונסי נכסים ונאמנים ושכרם), תשמ"ה-1985.

י.ט. כללי**בשכר ניהול**

61. אם תוצאת החישוב מביאה לכדי שכר ניהול העולה על סך של 50,000 ש"ח לחודש, תובא הבקשה לאישור מנהל המחוז או מנהל מחלקת תאגידים, לפי העניין, טרם מתן התגובה.
62. אם תוצאת החישוב מביאה לכדי שכר ניהול העולה על סך של 150,000 ש"ח לחודש, תובא הבקשה גם לאישור הממונה או המשנה לממונה, טרם מתן התגובה.

בשכר מימוש ובשכר חלוקה

63. אם תוצאת החישוב מביאה לכדי שכר מימוש ו/או חלוקה, העולים במצטבר ובמשך כלל ההליך, על סך כולל של 500,000 ש"ח, תובא הבקשה לאישור מנהל המחוז או מנהל מחלקת תאגידים, לפי העניין, טרם מתן התגובה.
64. אם תוצאת החישוב מביאה לכדי שכר מימוש ו/או חלוקה, העולים במצטבר ובמשך כלל ההליך, על סך כולל של 1,500,000 ש"ח, תובא הבקשה גם לאישור המשנה לממונה, טרם מתן התגובה.
65. אם תוצאת החישוב מביאה לכדי שכר מימוש ו/או חלוקה, העולים במצטבר ובמשך כלל ההליך, על סך כולל של 3,000,000 ש"ח, תובא הבקשה גם לאישור הממונה, טרם מתן התגובה.

סוף דבר:

הסכומים שבבסיס החישוב בתקנות השכר מתעדכנים מדי שנה בהתאם לתקנה 15 לתקנות השכר ומפורסמים על ידי הממונה ברשומות.

רצ"ב לנוחיות המשתמשים נוסח העדכון האחרון שמיום 01.01.2019.

נוהל זה מחליף את הנהלים הקודמים המסדירים את סוגיית שכר הטרחה לבעלי התפקיד השונים, והוא יחול בעניין בקשות לפסיקת שכר טרחה אשר יוגשו לבתי המשפט החל מיום 01.11.2019.

אורי ולרשטיין, עו"ד
המשנה לכונסת הרשמית

ולממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי